

Εισαγωγή στην Έννοια του
Αλγορίθμου και στον
Προγραμματισμό

Η έννοια του προβλήματος

Τι είναι πρόβλημα;

ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Πρόβλημα είναι κάθε κατάσταση που μας απασχολεί και χρήζει αντιμετώπισης, δηλαδή απαιτεί λύση. Η λύση του δεν μας είναι γνωστή, ούτε προφανής.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

- **Επιλύσιμα** είναι εκείνα τα προβλήματα για τα οποία η λύση έχει βρεθεί και έχει διατυπωθεί.
(πώς να οργανώσω μια εκδρομή)
- **Ανοικτά** ονομάζονται τα προβλήματα για τα οποία η λύση τους δεν έχει βρεθεί, ενώ ταυτόχρονα δεν έχει αποδειχθεί, ότι δεν επιδέχονται λύση.
(ανακάλυψη εξωγήινων πολιτισμών)
- Μη Επιλύσιμα ή Άλυτα χαρακτηρίζονται τα προβλήματα τα οποία έχει αποδειχθεί ότι δεν μπορούμε να τα λύσουμε.
(τετραγωνισμός του κύκλου)
- Υπολογιστικά ονομάζονται τα προβλήματα που απαιτούν μια σειρά από λογικές σκέψεις και πράξεις και μπορούν να λυθούν μέσω υπολογιστή.
(εμβαδόν τετραγώνου)

ΣΤΑΔΙΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

1° ΣΤΑΔΙΟ: ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ : να καταλάβουμε καλά το περιεχόμενο του, να διακρίνουμε τα δεδομένα που έχουμε στη διάθεσή μας και τα ζητούμενά του.

2° ΣΤΑΔΙΟ: ΑΝΑΛΥΣΗ : Για να μπορέσουμε να επιλύσουμε ένα σύνθετο πρόβλημα, είναι αναγκαίο να το αναλύσουμε σε απλούστερα προβλήματα.

Παράδειγμα: η οργάνωση μίας σχολικής εκδρομής

3° ΣΤΑΔΙΟ: ΕΠΙΛΥΣΗ : Αυτό το στάδιο περιλαμβάνει την υλοποίηση της λύσης του προβλήματος.

Παράδειγμα: Η συγγραφή κώδικα στη γλώσσα προγραμματισμού PASCAL

Δεδομένο – Επεξεργασία - Πληροφορία

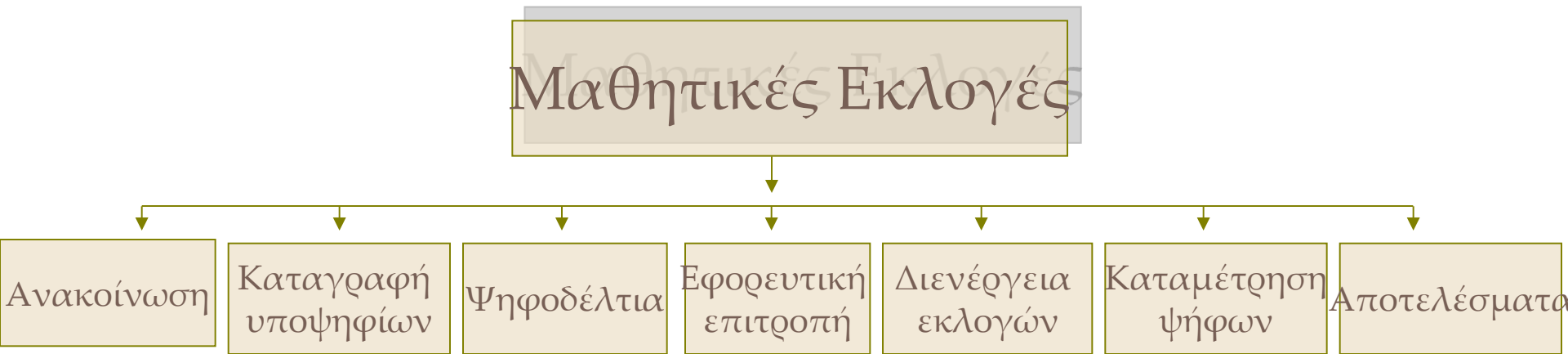
Δεδομένο ονομάζουμε οτιδήποτε μπορεί να γίνει αντιληπτό με μια από τις πέντε αισθήσεις μας.

Επεξεργασία δεδομένων ονομάζεται οποιαδήποτε πράξη επί των δεδομένων.

Πληροφορία ονομάζεται το αποτέλεσμα της επεξεργασίας δεδομένων

Παράδειγμα ανάλυσης προβλήματος

Σε ποια υποπροβλήματα μπορεί να αναλυθεί το πρόβλημα “Διεξαγωγή μαθητικών εκλογών”;

Βασικές Έννοιες Αλγορίθμων

Τι είναι αλγόριθμος

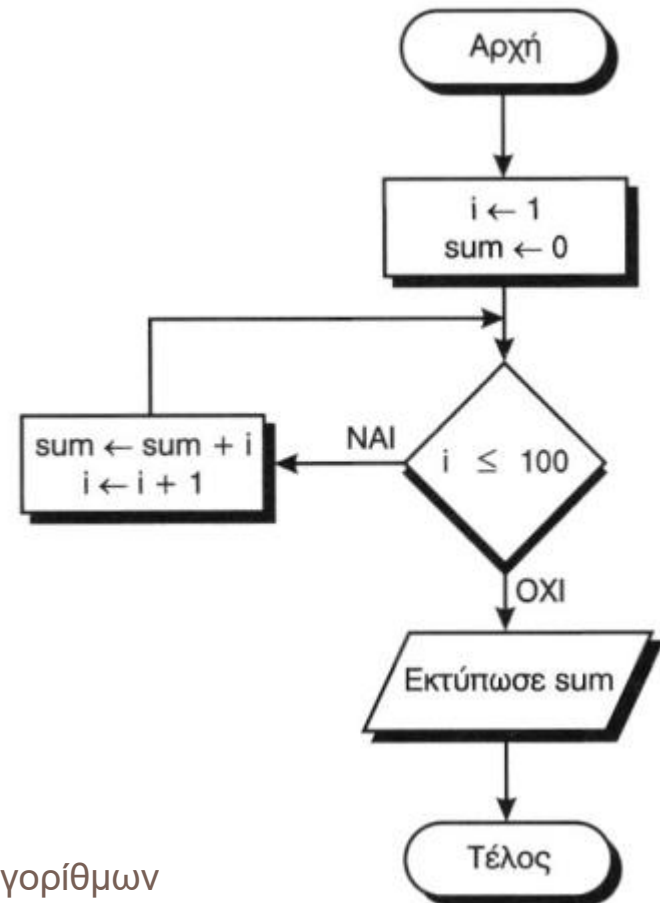
- Η λέξη αλγόριθμος προέρχεται από μελέτη του Πέρση μαθηματικού Abu Ja'far Mohammed ibn al Khowarizmi
- Στα λατινικά ξεκινούσε με τη φράση Algoritmi dixit που σημαίνει «ο Αλγόριθμος λέει»
- Για χρόνια ο όρος αλγόριθμος σήμαινε κάτι σαν «συστηματική διαδικασία αριθμητικών χειρισμών»
- Τη σημερινή του έννοια πήρε στον 20^ο αιώνα

Τι είναι αλγόριθμος

Αλγόριθμος είναι μια πεπερασμένη σειρά ενεργειών, αυστηρά καθορισμένων και εκτελέσιμων σε πεπερασμένο χρόνο, που στοχεύουν στην επίλυση ενός προβλήματος

```
Αλγόριθμος Παράδειγμα_1
Διάβασε a
Διάβασε b
c ← a + b
Εκτύπωσε c
Τέλος Παράδειγμα_1
```


Κριτήρια αλγορίθμων

- Είσοδος (δεδομένα)
- Έξοδος (αποτελέσματα)
- Περαιτότητα (δεν εκτελείται επ' άπειρον)
- Καθοριστικότητα (όχι ασάφεια, όχι αμφιβολία)
- Αποτελεσματικότητα (απλές & εφικτές εντολές)

Καθοριστικότητα

- Κάθε βήμα να είναι διατυπωμένο με σαφήνεια
- Δεν υπάρχουν αμφιβολίες για το τι πρέπει να κάνουμε.
  - Διαίρεση: Πρέπει ο αλγόριθμος της διαίρεσης να προβλέπει την περίπτωση διαίρεσης με το 0
  - Σε μια συνταγή, η έκφραση «Βάλε λίγο αλάτι» δεν είναι σαφώς καθορισμένη. Τι πάει να πει «λίγο»;

Περατότητα

- Κάθε αλγόριθμος πρέπει να τελειώνει μετά από πεπερασμένα βήματα εκτέλεσης των εντολών του.
- Όταν τα βήματα επαναλαμβάνονται επ' άπειρο δεν παράγεται αποτέλεσμα από την εκτέλεσή τους. Η διαδικασία αυτή ονομάζεται ατέρμον βρόχος.

Αποτελεσματικότητα

- Κάθε εντολή είναι αρκετά απλή έτσι ώστε να μπορεί να εκτελεστεί από τον υπολογιστή.
- Για κάθε βήμα του αλγορίθμου θα πρέπει να υπάρχει αντίστοιχη εντολή στη γλώσσα προγραμματισμού έτσι ώστε να μπορεί ο αλγόριθμος να μετατραπεί σε εκτελέσιμο πρόγραμμα.
  - Η εντολή «Βρες το μεγαλύτερο από 100 αριθμούς» δεν υπάρχει. Πρέπει να αναλυθεί σε πολλές απλούστερες εντολές

Είσοδος

- Κάθε αλγόριθμος χρειάζεται να δέχεται ένα σύνολο μεταβλητών εισόδου (που μπορεί να είναι και το κενό σύνολο), οι οποίες αποτελούν τα δεδομένα του αλγορίθμου.
- Η είσοδος των δεδομένων επιτυγχάνεται με την εντολή ΔΙΑΒΑΣΕ

Π.χ ΔΙΑΒΑΣΕ Α,Β

Έξοδος

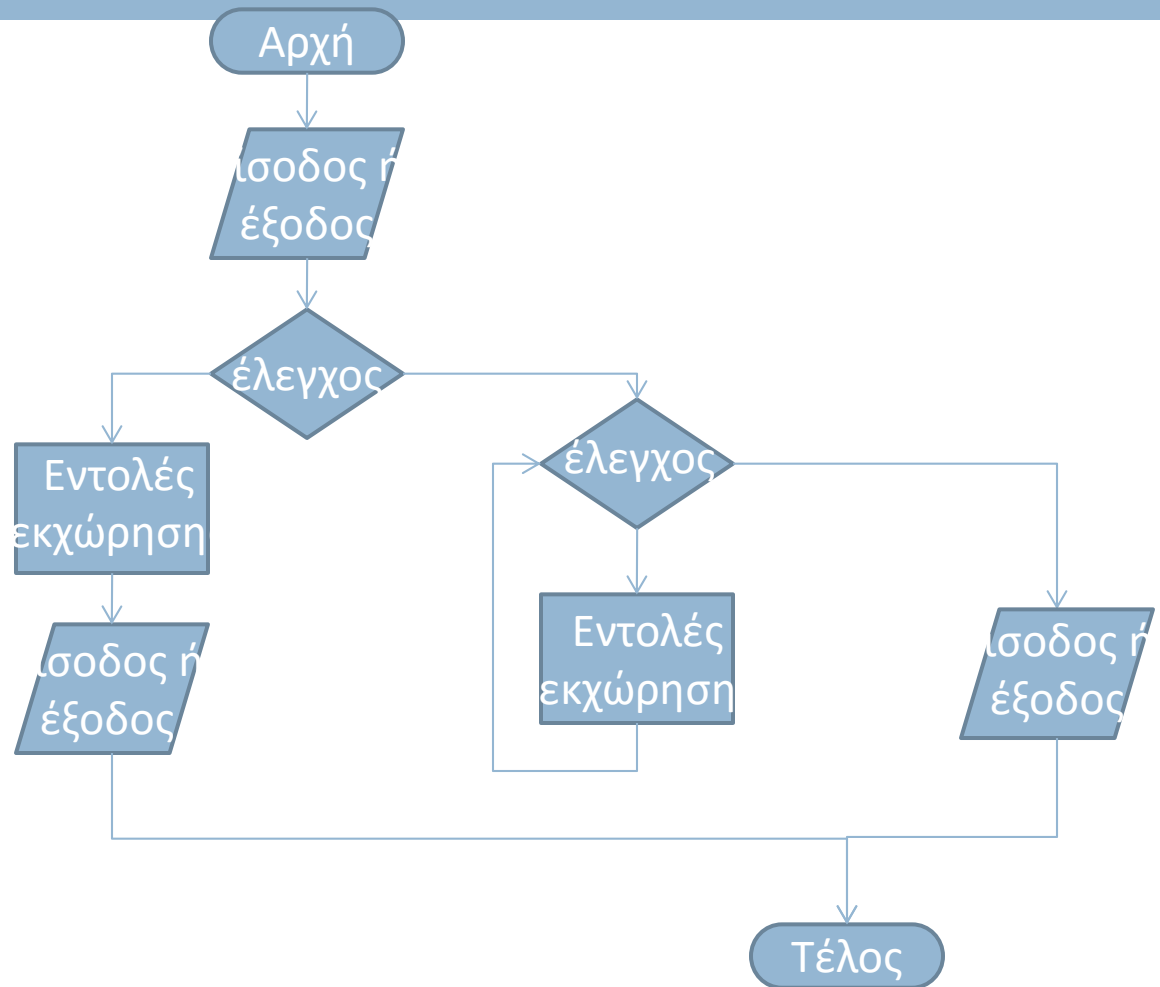
- Κάθε αλγόριθμος χρειάζεται να δημιουργεί κάποιο **αποτέλεσμα**.
- Η έξοδος των αποτελεσμάτων επιτυγχάνεται με την εντολή ΕΜΦΑΝΙΣΕ ή ΕΚΤΥΠΩΣΕ

Π.χ ΕΜΦΑΝΙΣΕ Α, Β

ΕΜΦΑΝΙΣΕ Α, Β

Διάγραμμα ροής

Βασικές συνιστώσες αλγορίθμου

